

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ХЕМИКАЛИЈАМА

Члан 1.

У Закону о хемикалијама („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 92/11 и 93/12), у члану 3. после тачке 20) додаје се тачка 20а), која гласи:

„20а) хемикалија и производ намењен за општу употребу јесте предмет опште употребе у смислу закона којим се уређује здравствена исправност предмета опште употребе.”

Члан 2.

У члану 4. став 5. тачка 5) мења се и гласи:

„5) лекове који се користе у хуманој и ветеринарској медицини;”

Члан 3.

У члану 5. реч: „средствима” замењује се речју: „производима”.

Члан 4.

У члану 6. став 1. тачка 7) после речи: „за обављање делатности промета” речи: „и дозволе за коришћење” бришу се.

Тачка 16) мења се и гласи:

„16) пружа информације и стручна упутства привредним субјектима, јединицама локалне самоуправе и инспекторима за спровођење закона у области управљања хемикалијама и биоцидним производима, као и да даје стручну оцену о својствима и намени одређених хемикалија;”

Члан 5.

У члану 27. став 2. после речи: „дужан је да” додају се речи: „у року од 45 дана,”.

Члан 6.

У члану 30. после става 4. додаје се нови став 5, који гласи:

„Произвођач, увозник или даљи корисник плаћа таксу за стручну процену оправданости употребе алтернативног хемијског назива.”

Досадашњи став 5. постаје став 6.

Члан 7.

У члану 41. после става 3. додају се ст. 4 - 6, који гласе:

„Произвођач, увозник или даљи корисник плаћа републичку административну таксу за упис хемикалија у Регистар хемикалија.

На решење из става 2. овог члана може се изјавити жалба Влади.

Решење по жалби из става 5. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.”

Члан 8.

После члана 47. додаје се нови члан 48, који гласи:

„Члан 48.

Произвођач, увозник или даљи корисник плаћа таксу за стављање у промет супстанци које изазивају забринутост.”

Члан 9.

После члана 60. додаје се нови члан 61, који гласи:

„Члан 61.

Извозник плаћа таксу за процену података које доставља ради спровођења поступка претходног обавештења и РС поступка.”

Члан 10.

У члану 67. после става 6. додаје се став 7, који гласи:

„Увозник, произвођач, односно даљи корисник или дистрибутер који није увозник, произвођач, односно даљи корисник плаћа таксу за издавање дозволе за обављање делатности промета нарочито опасних хемикалија, а физичко лице плаћа таксу за издавање дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија.”

Члан 11.

У члану 68. после става 4. додаје се став 5, који гласи:

„Увозник, произвођач, односно даљи корисник или дистрибутер који није увозник, произвођач, односно даљи корисник плаћа таксу за продужење дозволе за обављање делатности промета нарочито опасних хемикалија, а физичко лице плаћа таксу за продужење дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија.”

Члан 12.

У члану 76. после става 1. додаје се став 2, који гласи:

„Произвођач детергента плаћа таксу за процену техничког досијеа о сурфактанту.”

Члан 13.

После члана 81. додаје се нова глава Ха и члан 81а, који гласе:

„Ха ТАКСЕ

Члан 81а

Висину таксе, обвезнике плаћања, као и начин плаћања таксе из члана 30. став 5, члана 48, члана 61, члана 67. став 7, члана 68. став 5. и члана 76. став 2. овог закона утврђује Влада на предлог министарства надлежног за заштиту животне средине.

Приход од такси прописаних овим законом припада буџету Републике Србије.”

Члан 14.

У члану 86. после става 2. додају се нови ст. 3 – 5, који гласе:

„Инспектор за заштиту животне средине врши инспекцијски надзор над класификацијом, паковањем, обележавањем, и оглашавањем хемикалија,

садржајем и достављањем безбедносног листа, обезбеђењем саветника за хемикалије, уписом хемикалија у Регистар хемикалија, стављањем у промет нарочито опасних хемикалија и детергената, увозом и извозом одређених опасних хемикалија, као и над спровођењем одредаба овог закона за које није надлежан санитарни, односно тржишни инспектор.

Санитарни инспектор врши инспекцијски надзор над применом ограничења и забрана производње, стављања у промет и коришћења хемикалија и производа намењених за општу употребу.

Тржишни инспектор врши инспекцијски надзор над испуњеношћу услова за држање опасне хемикалије у продајном простору и начином обележавања тог простора.”

Досадашњи ст. 3. и 4. постају ст. 6. и 7.

Члан 15.

Члан 88. мења се и гласи:

„Члан 88.

Министарства из члана 86. став 2. овог закона споразумом образују, у складу са прописима којима се уређује државна управа, заједничко тело ради: планирања, праћења, усклађивања и предузимања заједничких мера и активности за спровођење овог закона, међусобне сарадње, укључујући инспекцијски надзор и обуку надлежних инспекција, у складу са овим законом.

Споразумом из става 1. овог члана уређују се и питања планирања и програмирања мера и активности у вршењу надзора над спровођењем овог закона.”

Члан 16.

У члану 89. став 1. мења се и гласи:

„Инспектори за заштиту животне средине и санитарни инспектори (у даљем тексту: инспектори) могу да врше узорковање и прелиминарну контролу садржаја хемикалије и производа ради утврђивања да ли су испуњени услови за стављање у промет односно за коришћење хемикалије и производа.”

У ставу 3. речи: „финансијским планом министарства надлежног за заштиту животне средине за хемикалије” замењују се речима: „буџетом Републике Србије”.

Члан 17.

У члану 90. тачка 8) мења се и гласи:

„8) да ли се опасне хемикалије држе у продајном простору под прописаним условима и тај простор обележава на прописан начин;”

У тачки 17) тачка на крају замењује се тачком и запетом и додаје се тачка 18) која гласи:

„18) да ли се спроводе друге мере и услови прописани овим законом.”

Члан 18.

У члану 91. тач. 12) и 13) мењају се и гласе:

„12) нареди да се одређена опасна хемикалија која се ставља у промет, односно производ намењен за општу употребу продаје у складу са прописаним условима;”

13) забрани продају одређене опасне хемикалије која се ставља у промет, односно производа намењеног за општу употребу супротно прописаним условима;”.

Тачка 16) мења се и гласи:

„16) нареди да се хемикалија за коју је прописана обавеза уписа у Регистар хемикалија пријави у одређеном року, односно да се сваке наредне године у прописаном року доставе прописани подаци;”.

После тачке 24) додаје се тачка 24а), која гласи:

„24а) нареди снабдевачу да прибави од надлежног органа дозволу за обављање делатности промета или коришћења нарочито опасних хемикалија;”.

У тачки 28) тачка на крају замењује се тачком и запетом и додаје се тачка 29), која гласи:

„29) нареди извршење других прописаних обавеза у одређеном року, у складу са законом.”.

Члан 19.

У члану 93. додаје се нови став 4, који гласи:

„Жалба из ст. 1 - 3. овог члана подноси се у року од 15 дана од дана пријема решења.”

Досадашњи ст. 4. и 5. постају ст. 5. и 6.

У ставу 6. после речи: „решење” додају се речи: „по жалби”.

Члан 20.

У члану 98. став 1. тачка 17) тачка на крају замењује се тачком и запетом и додаје се тачка 18), која гласи:

„18) не поступи по решењу инспектора, односно не омогући инспектору обављање инспекцијског надзора (чл. 91. и 94).”

Члан 21.

Подзаконски пропис који се доноси на основу овог закона донеће се у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 22.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Основ за доношење овог закона је одредба члана 97. тачка 9. Устава Републике Србије према којој Република Србија уређује и обезбеђује систем заштите и унапређења животне средине.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о хемикалијама („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 92/11 и 93/12) увео је нови начин јединственог управљања хемикалијама у Републици Србији. Овакав начин управљања у складу је са прописима Европске уније и њиме се осигурава висок ниво заштите здравља људи и животне средине и побољшава слободан промет хемикалијама са земљама Европске уније и другим земљама. Наиме, систем наплате за управљање хемикалијама од правних лица одавно је успостављен у Европској унији и представља одрживи модел финансирања. Поред тога, на овај начин се спречава да трошкове управљања хемикалијама носе сви грађани, а за рачун оних који од хемикалија остварују профит. Посебно се мора имати у виду да држава не би била у могућности да одвоји довољно средстава за процену безбедности хемикалија, имајући у виду број хемикалија које се налазе на тржишту.

Разлози за доношење закона састоје се у потреби за:

- усклађивањем Закона о хемикалијама са другим системским законима којима се уређује буџетски систем тј. Законом о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - исправка, 108/13 и 142/14);

- обезбеђивањем функционисања буџетског система и система економских инструмената;

- обезбеђивањем финансирања управљања хемикалијама.

Решења предвиђена Законом о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - исправка, 108/13 и 142/14) упућују на ревизију накнада и такси у посебним законима, укључујући и Закон о хемикалијама. Чланом 17. Закона о буџетском систему прописано је да се таксе могу уводити само законом којим се може прописати њихова висина или се тим законом може дати право одређеном субјекту да утврди њихову висину. Такса се наплаћује за непосредно пружену јавну услугу, односно спроведен поступак или радњу, коју је пружио, односно спровео надлежан субјекат. Висина таксе мора бити примерена трошковима пружања јавне услуге, односно спровођења поступка или радње и мора бити утврђена у апсолутном износу, односно не може бити утврђена као проценат од променљиве основице. Висина таксе утврђује се у текућој години за наредну годину применом методологије коју прописује министар финансија и не може се повећавати током године за ту годину.

Овим законом уводе се таксе за најсложеније поступке који се спровode на основу Закона о хемикалијама, а за које не постоји економско оправдање да се њихово финансирање падне на терет грађана Републике Србије. Тако, овим законом прописује се основ за наплату таксе за: процену оправданости захтева за употребу алтернативног хемијског назива, процену података које доставља ради спровођења поступка претходног обавештења и PIC поступка, издавање као и за продужење дозволе за обављање делатности промета и дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија и за процену техничког досијеа о сурфактанту, стављање у промет хемикалија које изазивају забринутост.

Циљ доношења овог закона јесте:

- 1) уређење основа за наплату такси за управљање хемикалијама, како би се сам закон ускладио са прописима којима се уређује буџетски систем, као и са релевантним прописима Европске уније;

2) обезбеђивање услова за ефикасно вршење инспекцијског надзора над управљањем хемикалијама.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У складу са чланом 1. Предлога закона извршена је допуна израза који се користе у закону.

У члану 2. Предлога закона извршено је преформулисање изузетка од примене закона на увоз и извоз одређених опасних хемикалија.

У члану 3. Предлога закона извршена је правно-техничка редакција употребљеног израза биоцидна средства.

У члану 4. Предлога закона прецизирана је надлежност министарства надлежног за заштиту животне средине у погледу издавања дозвола и пружања информација у области управљања хемикалијама.

У члану 5. Предлога закона прописан је рок у ком је произвођач, увозник или дистрибутер дужан да потрошачу, на његов захтев, достави информације о супстанци која има карактеристике супстанце која изазива забринутост у концентрацији већој од 0,1%. На овај начин попуњава се правна празнина која је постојала с обзиром да није био прописан рок у коме су наведена лица била дужна да доставе информацију дистрибутеру. Предложена измена у складу је са релевантним прописом ЕУ. Поред тога, изменом се повећава заштита потрошача и елиминише правна неизвесност у погледу дужине рока за достављање информација.

У члану 6. Предлога закона прописано је да се за поступак процене оправданости захтева за употребу алтернативног хемијског назива плаћа такса. Ова такса је у вези са коришћењем алтернативног хемијског назива супстанце на етикети или у безбедносном листу смеше која садржи ту супстанцу у случају када навођење правога хемијског назива супстанце може да доведе до повреде пословне тајне или права на интелектуалну својину. Алтернативни хемијски назив супстанце може се користити само за супстанце које испуњавају изричито прописане услове у погледу њихових опасних својстава и мора да пружа довољно информација како би се предузеле мере које се односе на безбедност и здравље на раду и контролу ризика при руковању смешом која садржи ту супстанцу. Плаћање ове таксе за наведени поступак у складу је са релевантним прописима Европске уније (Уредбом Савета (ЕУ) број 1272/2008 и Директивом 1999/45/ЕК). Сам поступак обухвата стручну процену веома обимних и сложених података на основу којих се оправдава употреба алтернативног хемијског назива. Утврђену таксу не плаћају сва правна лица која се баве производњом и прометом хемикалија већ се овај поступак спроводи само у специфичним случајевима ради заштите интереса привредних субјеката који остварују конкретну корист од стављања одређене хемикалије у промет. Имајући у виду наведено, трошкове конкретног поступка треба да снесу правна лица која остварују приходе.

У члану 7. Предлога закона прописано је да се за упис хемикалија у Регистар хемикалија плаћа републичка административна такса. Регистар хемикалија је веома важна алатка за правилно управљање хемикалијама, а нарочито за контролу хемикалија на нашем тржишту. Такође, постојање овакве базе омогућиће благовремено реаговање у поступку преговора за придруживање Србије у ЕУ, а у циљу обезбеђивања транзиционих периода у вези са регистрацијом хемикалија произведених у Србији у складу са захтевима Уредбе Европског парламента и Савета (ЕЗ) број 1907/2006 (REACH Уредба). Регистар хемикалија израђен је по моделу одређених земаља чланица ЕУ које имају своје националне поступке контроле хемикалија кроз инвентаризацију хемикалија које се стављају на тржиште. С обзиром да је ради успостављања и

унапређења система управљања хемикалијама потребно постојање Регистра хемикалија, као и да је основни постулат финансирања овог система финансирање средстава која се наплаћују од оних који од стављања хемикалија (потенцијално опасних производа) на тржиште остварују приход, непостојањем ове таксе нарушило би се функционисање система и терет његовог финансирања превалио би се на све пореске обвезнике. Поред тога, овим чланом се исправља уочени правно-технички пропуст основног закона и прописује право на жалбу на донети првостепени управни акт о упису хемикалија у Регистар хемикалија.

У члану 8. Предлога закона прописан је правни основ за наплату таксе за стављање у промет супстанци које изазивају забринутост. Ова такса је у вези са поступком уписа хемикалија у Регистар хемикалија који представља свеобухватну базу података о хемикалијама стављеним у промет у Републици Србији и њиховим својствима.

У члану 9. Предлога закона прописано је да се за стручну процену података које доставља извозник ради спровођења поступка претходног обавештења и PIC поступка плаћа такса. Спровођење ових поступака представља обавезу Републике Србије на основу Ротердамске конвенције о поступку давања сагласности на основу претходног обавештења за одређене опасне хемикалије и пестициде у међународној трговини. Сам поступак поред стручне процене садржаја достављених података обухвата и њихово превођење на енглески језик као и припрему документације у одговарајућој, званичној форми која се доставља надлежном органу земље у коју се извози. Такође, овим поступком обухваћено је и достављање података о транзиту одређених хемикалија преко територије земаља које то захтевају. Имајући у виду да се ови поступци не спроводе за све хемикалије које се извозе из Републике Србије, већ само за оне најопасније које су наведене у списковима хемикалија за ове поступке који су у складу са Ротердамском конвенцијом и релевантним прописима ЕУ (Уредба Савета (ЕУ) број 689/2008), веома је важно да трошкове самих поступака сnose извозници који од промета ових најопаснијих хемикалија остварују профит, а не да се они покривају из буџета Републике Србије.

У чл. 10. и 11. Предлога закона прописано је да се за издавање и продужење дозволе за обављање делатности промета и дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија плаћају таксе. Наиме, за стављање у промет одређених опасних хемикалија (нарочито опасне хемикалије) неопходно је да правна лица или предузетници прибаве дозволу за обављање делатности промета тих хемикалија, а физичка лица да прибаве дозволу за коришћење тих хемикалија. Дозволама за обављање делатности стављања у промет као и коришћења нарочито опасних хемикалија контролише се да не дође до недозвољене дистрибуције најопаснијих хемикалија које представљају велики ризик приликом употребе. Процена захтева за добијање дозвола за обављање наведених делатности као и дозвола за коришћења нарочито опасних хемикалија представља свеобухватан и сложен процес у коме се, између осталог, процењује да ли су испуњени услови који се односе на обезбеђеност одговарајућег складишта, да ли су утврђене превентивне мере за безбедно чување и складиштење нарочито опасних хемикалија, односно процењује се образложење за начин коришћења нарочито опасних хемикалија и начин чувања, а врши се и процена да ли је у дозволи потребно прописати услове за безбедно чување и складиштење тих хемикалија односно услове за безбедно чување и коришћење. Максимални рок важења ових дозвола износи 5 година, али је дата могућност за покретање поступка за продужење ове дозволе чиме је обезбеђено периодично проверавање испуњености услова за обављање делатности промета и коришћење нарочито опасних хемикалија. Како се ради о нарочито опасним хемикалијама то постоји оправдање да трошкове поступка

издавања дозвола носе лица која од њиховог промет тј. коришћења остварују добит, а не да се финансирањем из буџета Републике Србије трошак превали на све грађане.

У члану 12. Предлога закона утврђено је да се такса плаћа за процену техничког досијеа о сурфактанту који не испуњава услове потпуне аеробне биоразградљивости. У конкретном случају ради се о обимном и сложеном поступку који спроводи специјалистички обучени стручни кадар процењујући податке из техничког досијеа сурфактаната ради утврђивања ризика тог сурфактанта по здравље људи и животну средину. Имајући у виду да се технички досије заснива на резултатима бројних и мултидисциплинарних експерименталних испитивања и студија оваква стручна процена врши се тимски, односно од стране специјалистички обучених стручњака у неколико различитих области, нпр. процена ризика, токсикологија, екотоксикологија, физика, хемија, биохемија, биологија итд. Поступак процене, као и сам концепт плаћања таксе од стране привредног субјекта у складу је са релевантним ЕУ прописима (Уредба Савета (ЕУ) број 648/2004). Ова такса предвиђена је само у случају када се у промет ставља детергент који садржи сурфактант који није наведен у листи сурфактаната који испуњавају услове потпуне аеробне биоразградљивости. У ЕУ је, до сада, извршена процена само једног техничког досијеа на основу које је издато једно одобрење, а у Републици Србији до сада није било ових захтева. Сложене процедуре процене ризика у случају оваквих сурфактаната, праћене адекватном таксом, подстичу произвођаче детергентата да користе безбедније сурфактанте који испуњавају све прописане услове и за које не постоји потреба за оваквом проценом ризика.

У члану 13. Предлога закона уређено је плаћање такси, дат правни основ за њихово прописивање, приход од такси.

У члану 14. Предлога закона извршено је прецизирање надлежности инспекције за заштиту животне средине, санитарне и тржишне инспекције у области управљања хемикалијама.

Чланом 15. Предлога закона прописано је да министарство надлежно за заштиту животне средине, министарство надлежно за здравље и министарство надлежно за трговину споразумом образују заједничко тело ради планирања, предузимања заједничких мера и обуке надлежних инспекција за вршење инспекцијског надзора, у складу са прописима којима се уређује државна управа. Овим споразумом уређују се и питања програмирања и вршења обуке надлежних инспекција.

Чланом 16. Предлога закона прописано је да узорковање врше инспектори за заштиту животне средине и санитарни инспектори. Реч: „Агенција” замењена је речима: „министарство надлежно за заштиту животне средине”, имајући у виду да се конкретном одредбом уређују трошкови узорковања и испитивања хемикалија и производа у случају када узорак одговара прописаним својствима, трошкове не треба да финансира искључиво министарство надлежно за послове животне средине. Предложена измена је целисходна имајући у виду да узорковање и испитивање хемикалија могу да наложе инспекције два различита министарства, а не само инспекција за заштиту животне средине. Нецелисходно и неекономично би било да једно министарство финансира рад све три надлежне инспекције у конкретном случају.

Чл. 17. и 18. Предлога закона прецизирана су овлашћења инспектора.

У члану 19. Предлога закона појашњено је да су решења, која по жалби на решења инспектора за заштиту животне средине, санитарних инспектора и тржишних инспектора доносе министар надлежан за послове заштите животне средине, министар надлежан за послове здравља и министар надлежан за послове трговине, коначна и да се против њих може покренути управни спор. На овај начин прецизирана је постојећа правна норма.

У члану 20. Предлога закона извршена је допуна прекршајних одредаба које се односе на правно лице.

Чланом 21. Предлога закона прописано је да ће се подзаконски пропис који се доноси на основу овог закона донети се у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 22. Предлога закона прописано је ступање на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства из буџета Републике Србије у ком су већ обезбеђена средства за обављање послова управљања хемикалијама.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се доношење овог закона по хитном поступку у складу са одредбом члана 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 - пречишћен текст), а имајући у виду да би недоношење закона по хитном поступку могло да проузрокује штетне последице по рад органа и организација.

VI. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ДА ЗАКОН СТУПИ НА СНАГУ ПРЕ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”

Основни разлог због ког се предлаже да овај закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије” је потреба да се поново обезбеди континуитет у финансирању система управљања хемикалијама, као и законски оквир за наплату такси за поступке који се спроводе на основу овог закона. На овај начин обезбеђују се неопходни услови за финансирање ефикасног вршења послова управљања хемикалијама чиме се, између осталог, правним субјектима омогућава да трошкове управљања хемикалијама предвиде у својим пословним активностима као што су то радили од 2009. године, што представља нарочито оправдан разлог у складу са одредбом члана 196. став 4. Устава Републике Србије.

АНАЛИЗА ЕФЕКТА

Предлогом закона о изменама и допунама Закона о хемикалијама не дира се у суштинска решења дата у Закону о хемикалијама. Предложеним изменама и допунама обезбеђује се плаћање такси за поступке које води министарство надлежно за заштиту животне средине по поднетим захтевима у области стављања у промет хемикалија у складу је са европским прописима и праксом да трошкове поступака сnose правна лица односно предузетници који од стављања хемикалија у промет имају користи, а не да се наплата ових трошкова врши у потпуности из буџета Републике Србије.

Одређивање проблема који Предлог закона треба да реши

Законом о изменама Закона о хемикалијама („Службени гласник РС”, број 93/12) укинута су накнаде за издавање решења, односно одобрења у области управљања хемикалијама, са образложењем да ће подносиоци захтева уместо накнада за издавање управних аката плаћати таксе, чији ће износи бити прописани посебним прописом Владе. У току израде измена и допуна Закона о хемикалијама које се предлажу оцењено је да је, у складу са

европским прописима и праксом, неопходно издиференцирати наплату кроз таксе. На овај начин постиже се да се и у Републици Србији примени принцип да онај ко од стављања хемикалија у промет остварује добит, сноси терет административног управљања хемикалијама. Како се у највећем броју случајева ради о поступцима у вези са хемикалијама које имају штетне ефекте по здравље људи и животну средину, неопходно је осигурати да административни трошкови не буду покривени из буџета Републике Србије, односно да их на овај начин финансирају сви грађани.

Важећим законом није разграничена надлежност инспекције за заштиту животне средине, санитарне инспекције и тржишне инспекције у вршењу инспекцијског надзора над управљањем хемикалијама. Такође, према постојећем законском решењу предвиђено је да ова министарства споразумом образују заједничко тело ради обављања послова инспекцијског надзора, у складу са прописима којима се уређује државна управа. Досадашња пракса овог института показала је да је исти неефикасан због непостојања поделе надлежности те да захтева прецизну поделу надлежности инспекције у области заштите животне средине, санитарне и тржишне инспекције. Ради вршења надзора над применом одредаба (исте се примењују, како за увезене, тако и за произведене хемикалије) неопходно је постојање заједничког тела ради усклађивања и предузимања мера и активности које ће се предузимати за спровођење закона. Такође, све три инспекције у циљу адекватне и ефикасне контроле над применом прописаних одредби морају проћи заједничку обуку.

Циљ који се постиже његовим доношењем

Предложеним законским решењем доприноси се унапређењу управљања јавним средствима и ефикаснијем управљању хемикалијама. Закон о хемикалијама („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 92/11 и 93/12) хармонизован је са релевантним прописима ЕУ у области управљања хемикалијама осим у делу који се односи на централизоване процедуре које у ЕУ спроводи Европска агенција за хемикалије. Једна од ових процедура је и издавање дозволе за коришћење најопаснијих супстанци (ауторизација). Ове најопасније супстанце наведене су у Листи супстанци које изазивају забринутост која је преузета из ЕУ. Добијање дозволе (ауторизације) у ЕУ представља веома скупу и дуготрајну административну процедуру за произвођаче, увознике, односно даље кориснике у ЕУ, што их подстиче да ове супстанце замене безбеднијим алтернативама.

Како Законом о хемикалијама нису преузете централизоване процедуре које се спроводе у ЕУ, тако није ни процедура издавања дозволе за супстанце које изазивају забринутост, односно смеше које их садрже. Законом је прописана обавеза достављања података о наведеним супстанцама на основу којих се врши процена да ли су предузете све мере за смањење ризика и да ли се ове супстанце користе на дозвољене начине коришћења. Процена података је засебан административни поступак за који се плаћа такса, а налагањем надлежног тела за предузимање адекватних мера за смањење ризика, постиже се безбедније коришћење ових супстанци, замена безбеднијим алтернативама, као и постизање конкурентности (могућност уласка на тржиште ЕУ) за привредне субјекте.

Средства наплаћена од такси јесу приход буџета Републике Србије. Поред тога, на овај начин се Предлог закона о хемикалијама усклађује са прописима којима се уређује буџетски систем.

Да ли су разматране друге могућности за решење проблема?

Друге могућности нису разматране имајући у виду да је само законом могуће прописати основ за наплату такси за поступке који се спроводе на основу овог закона, као и надлежности инспекција у вршењу инспекцијског надзора.

Зашто је доношење Предлога закона најбоље решење проблема?

Доношење овог закона није у супротности са домаћим прописима којима се уређује буџетски систем нити релевантним прописима ЕУ нити се њиме суштински мења политика управљања хемикалијама која је дефинисана Законом о хемикалијама. Уређивање плаћања такси је предмет посебног прописа Владе којим се предвиђа плаћање такси у складу са овим законом. Предложеним изменама и допунама Закона о хемикалијама врши се спецификација плаћања такси у области управљања хемикалијама, и то: за поступање по захтевима за: процену оправданости захтева за употребу алтернативног хемијског назива; упис хемикалија у Регистар хемикалија; процену података које доставља ради спровођења поступка претходног обавештења и РС поступка; издавање дозволе за обављање делатности промета и дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија; продужење дозволе за обављање делатности промета и дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија; процену техничког досијеа о сурфактанту; стављање у промет хемикалија које изазивају нарочиту забринутост.

На кога ће и како утицати решења у Предлогу закона?

Предлог закона ће имати утицај на:

- 1) произвођача, увозника, извозника или даљег корисника хемикалија; Наведени привредни субјекти ће по поднетим захтевима плаћати таксу.
- 2) рад инспекцијских служби (инспекције у области заштите животне средине, санитарне и тржишне инспекције) у вршењу инспекцијског надзора;

Разгарничењем надлежности три инспекције обезбеђује се јасна подела надлежности, односно овлашћења инспектора у вршењу инспекцијског надзора. Инспектор за заштиту животне средине врши инспекцијски надзор над класификацијом, паковањем, обележавањем, и оглашавањем хемикалија, садржајем и достављањем безбедносног листа, обезбеђењем саветника за хемикалије, уписом хемикалија у Регистар хемикалија, стављањем у промет нарочито опасних хемикалија и детергената, увозом и извозом одређених опасних хемикалија, као и над спровођењем одредаба овог закона за које није надлежан санитарни, односно тржишни инспектор. Санитарни инспектор врши инспекцијски надзор над применом ограничења и забрана производње, стављања у промет и коришћења хемикалија и производа намењених за општу употребу. Тржишни инспектор врши инспекцијски надзор над испуњеношћу услова за држање опасне хемикалије у продајном простору и начином обележавања тог простора.

- 3) буџет Републике Србије;

Прописивањем такси омогућава се да се уведу јавни приходи, односно плаћања у корист буџета Републике Србије. Висина накнаде за издавање дозволе за обављање делатности промета нарочито опасних хемикалија увознику, произвођачу односно даљем кориснику утврђена је у износу од 25.000 динара у складу са чланом 7. Одлуке о критеријумима, начину обрачуна висине и плаћања накнаде за проверу података из Досијеа о хемикалијама, висини накнаде за процену и проверу података о хемикалијама и издавање дозвола за обављање делатности промета и дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија („Службени гласник РС”, бр. 3/11, 25/11, 55/11 и 5/12). Висина

накнаде за издавање дозволе за обављање делатности промета нарочито опасних хемикалија дистрибутеру који није увозник, произвођач, односно даљи корисник утврђена је у износу од 15.000 динара.

У 2012. години Агенцији за хемикалије је само на основу накнаде за проверу података из досијеа о хемикалији (упис у Регистар хемикалија) укупно уплаћен износ од 79.222.073,99 динара. Регистар хемикалија је успостављен како би се направио инвентар хемикалија које се налазе у промету у Републици Србији, а у циљу систематског праћења хемикалија, праћења и минимизације ризика које хемикалије представљају по здравље људи и животну средину, контроле начина коришћења супстанци које изазивају забринутост, спровођења ограничења и забрана производње, стављања у промет и коришћења хемикалија, као и да је Законом о хемикалијама прописана годишња обавеза привредних субјеката да изврше пријаву у Регистар хемикалија. Упис хемикалија у овај регистар има за циљ и да се препознају домаћи привредни субјекти који ће једног дана имати обавезу спровођења поступка регистрације и ауторизације (у складу са одредбама REACH).

Просечан број захтева на годишњем нивоу, за упис хемикалија у Регистар хемикалија је око 2000, за издавање дозвола за обављање делатности промета око 30, за PIC поступак око 40. Буџетски приход на основу административне таксе од 480 динара која се наплаћивала од 29. септембра 2012. године износи око 1.000.000,00 динара. Пројекција очекиваних прихода по основу плаћања такси зависиће како од висине такси које ће бити прописане, тако и од тога за које управне поступке ће бити подношени захтеви и у ком броју. Међутим, износ ових такси у овом тренутку није могуће прецизно навести због тога што исте треба да буду посебно утврђене и прописане.

Који су трошкови које ће примена закона изазвати грађанима, привреди, посебно малим и средњим привредним друштвима?

На основу Закона о хемикалијама („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10 и 92/11) који је ступио на снагу у мају 2009. године грађани, привреда, мала и средња привредна друштва плаћали су накнаде којима је финансирано административно управљање хемикалијама. Имајући у виду да је оваква пракса постојала до последњих измена Закона о хемикалијама („Службени гласник РС”, број 93/12) које су ступиле на снагу 29. септембра 2012. године када су накнаде престале да важе, поступци започети на основу основног закона окончавају се по прописима који су били на снази до доношења наведених измена закона. Од последњих измена закона није започет превелик број поступака (започето је 1676 предмета за упис хемикалија у Регистар хемикалија, 11 захтева за издавање дозвола за обављање делатности промета нарочито опасним хемикалијама и 14 захтева за PIC поступак) за чије решавање се наплаћивала административна такса од 480 динара. Укупан износ који су привредни субјекти уплатили износи 816.480,00 динара. Предложено прописивање ових такси не представља оптерећење субјектима који су у своје пословање за претходне три године урачунавали и ове трошкове. Поред тога, у неким поступцима за које је раније било предвиђено плаћање накнаде овим законом не утврђује се плаћање таксе, тако да се овим законом врши смањење финансијског оптерећења правних субјеката који се баве производњом односно прометом хемикалија (нпр. укинута је накнада за давање стручне оцене о својствима и намени одређених хемикалија).

Да ли позитивни ефекти доношења закона оправдавају трошкове његове примене?

Ефекти доношења овог закона оправдавају трошкове његове примене јер се његовим доношењем обезбеђује финансирање система управљања хемикалијама, који ће се делимично финансирати из буџета Републике Србије, а делимично од правних субјеката који од стављања хемикалија у промет остварују добит прописивањем адекватних такси у складу са законом. На овај начин се цео терет финансирања система не преваљује на све грађане Републике Србије, већ се примењује принцип који је у примени и у Европској унији. Поред тога, овим законом обезбеђује се да таксе које буду прописане буду приходи буџета Републике Србије.

Да ли закон стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Овим законом не утиче се на решења из основног закона те овај закон нема утицај на појаву нових привредних субјеката и тржишну конкуренцију.

Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о закону?

Јавна расправа о овом закону није спроведена, имајући у виду да се овим законом врши само усклађивање са релевантним системским законима – Законом о буџетском систему. Због наведеног на измене овог закона не би се могло утицати кроз јавну расправу. Из истог разлога нису спроведене ни консултације са заинтересованим странама. Закључком надлежног одбора Владе 05 Број: 011-11317/2013 од 30. децембра 2013. године прихваћен је Предлог да није потребно спроводити јавну расправу о нацрту овог закона. Предлог закона Влада је упутила Народној скупштини 30. децембра 2013. године и исти је повучен након формирања нове Владе 2014. године.

Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава?

Утврђена је обавеза да Влада пропише висину такси, обвезнике плаћања, као и начин плаћања таксе у вези са спровођењем овог закона. Предлагач висине такси је Министарство пољопривреде и заштите животне средине. До доношења овог прописа примењиваће се Одлука о критеријумима, начину обрачуна висине и плаћања накнаде за проверу података из Досијеа о хемикалијама, висини накнада за процену и проверу података о хемикалијама и издавање дозвола за обављање делатности промета и дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија („Службени гласник РС”, бр. 3/11, 25/11, 55/11 и 5/12).

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ХЕМИКАЛИЈАМА
КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ И ДОПУЊУЈУ

1. Значење појмова

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) *даљи корисник* јесте правно лице или предузетник са седиштем на територији Републике Србије, које није произвођач супстанце и није увозник хемикалије, а који користи супстанцу или супстанцу садржану у смеши у индустријске или професионалне сврхе, укључујући и лице које производи смешу. Дистрибутер и потрошач се не сматра даљим корисником;

2) *детергент* јесте супстанца или смеша која садржи сапуне односно друге сурфактанте и користи се за прање и чишћење. У детергенте спадају и помоћне смеше за прање (претпрање, испирање или избелјивање одеће), омекшивачи рубља, смеше за друга чишћења и слично;

3) *дистрибутер* јесте правно лице или предузетник са седиштем на територији Републике Србије, који складишти и ставља у промет хемикалије;

4) *добра лабораторијска пракса* јесте лабораторијска пракса која се спроводи у складу са принципима (смерницама) прописаним законом којим се уређују лекови и медицинска средства;

5) *научно истраживање и развој* јесте научно експериментисање, анализирање или истраживање хемикалија које се спроводи под контролисаним условима;

5а) *опозивање* јесте свака активност или мера којом се врши повраћај хемикалије или производа који је произвођач односно дистрибутер већ испоручио или учинио доступним потрошачима односно даљим корисницима;

5б) *повлачење* јесте свака активност или мера којом се спречава даље снабдевање и чињење доступним хемикалије или производа који су стављени у промет;

6) *потпуна аеробна биоразградљивост* јесте такав ниво биоразградљивости да се сурфактант уз помоћ микроорганизама у присуству кисеоника потпуно разгради на угљен диоксид, воду и минералне соли (минерализација);

7) *прање* јесте чишћење веша, судова и тврдих површина;

8) *примарна биоразградљивост* јесте структурна промена (трансформација) сурфактанта под дејством микроорганизама чиме се губи његова површински активна способност због разградње његове структуре;

9) *производ* јесте предмет коме је током производње дат одређени облик или дизајн који више одређује његову функцију него хемијски састав;

10) *производња* јесте производња или екстракција супстанци у природном облику;

11) *произвођач* јесте правно лице или предузетник који производи супстанцу;

12) *руковање* јесте производња, прерада, паковање, складиштење, промет, транспорт и коришћење хемикалија или било која друга активност која се односи на хемикалије;

13) *смеша* јесте мешавина или раствор две или више супстанци;

14) *снабдевач* јесте правно лице или предузетник који је произвођач, увозник, дистрибутер или даљи корисник, а који ставља у промет хемикалије;

15) *стављање у промет* јесте снабдевање или чињење доступним хемикалија трећим лицима на територији Републике Србије, било уз накнаду или без накнаде при чему се и увоз сматра стављањем у промет;

16) *супстанца* јесте хемијски елемент и његова једињења у природном стању или добијена у производном процесу укључујући адитиве који су неопходни за одржавање њене стабилности и нечистоће које произилазе из примењеног процеса, изузимајући растварач који се може издвојити тако да то не утиче на стабилност супстанце или промену њеног састава;

17) *сурфактант* јесте било која органска супстанца односно смеша која има површински активна својства и која садржи једну или више хидрофилних и хидрофобних група које су способне да смање површински напон воде формирајући раширен или адсорбујући монослој на додиру вода - ваздух и створе емулзију односно микроемулзију односно мицеле, као и да се адсорбују на додиру вода - чврста површина;

18) *сценарио изложености* јесте скуп услова и мера, укључујући услове на радном месту, којима се управља ризиком, а који описују како се супстанца производи или користи за време свог животног циклуса, како произвођач или увозник могу да је контролишу, којима се даје препорука даљем кориснику како да контролише супстанцу када су њеном утицају изложени људи и животна средина, с тим што препорука може да се односи на један специфичан процес или начин коришћења или неколико процеса или начина коришћења супстанце;

19) *хемијски назив према IUPAC номенклатури* јесте назив хемикалије идентификован у номенклатури Међународне уније за чисту и примењену хемију (International Union of Pure and Applied Chemistry - IUPAC);

20) *хемикалија* јесте супстанца и смеша;

20А) **ХЕМИКАЛИЈА И ПРОИЗВОД НАМЕЊЕН ЗА ОПШТУ УПОТРЕБУ ЈЕСТЕ ПРЕДМЕТ ОПШТЕ УПОТРЕБЕ У СМISЛУ ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗДРАВСТВЕНА ИСПРАВНОСТ ПРЕДМЕТА ОПШТЕ УПОТРЕБЕ.**

21) *чишћење* јесте дефиниција овог појма из стандарда SRPS ISO 862.

2. Изузеци од примене

Члан 4.

Одредбе овог закона не примењују се на:

- 1) радиоактивне хемикалије;
- 2) хемикалије у транзиту;
- 3) транспорт опасних хемикалија.

Одредбе овог закона не примењују се на хемикалије:

1) које се сматрају отпадом у смислу одредаба закона којим се уређује управљање отпадом;

2) које су под царинским наџором у царинском складишту или слободним зонама ради поновног извоза или транзита ако се ту хемикалије не прераде или обраде.

Одредбе овог закона које се односе на упис хемикалија у Регистар хемикалија и на упис супстанци које изазивају забринутост у Регистар хемикалија не примењују се на хемикалије које се у финалном облику стављају у промет као:

- 1) биоцидни производи;
- 2) средства за заштиту биља;
- 3) лекови и медицинска средства која се користе у хуманој и ветеринарској медицини;
- 4) козметички производи;
- 5) храна, прехранбени адитиви и ароме;
- 6) храна за животиње и адитиви за ту храну.

Одредбе овог закона које се односе на класификацију, паковање и обележавање хемикалија не примењују се на хемикалије:

1) које се користе за научно истраживање и развој и које се не стављају у промет, а користе под контролисаним условима где је смањена изложеност;

2) које се у финалном облику стављају у промет као:

- лекови и медицинска средства која се користе у хуманој и ветеринарској медицини;

- козметички производи;

- храна, прехранбени адитиви и ароме;

- храна за животиње и адитиви за ту храну.

Одредбе овог закона из поглавља ВИИИ које се односе на увоз и извоз одређених опасних хемикалија не примењују се на:

1) хемијско оружје и прекурсоре за хемијско оружје;

2) прекурсоре опојних дрога и психотропне супстанце;

3) храну и прехранбене адитиве;

4) храну за животиње и адитиве за ту храну;

~~5) лекове и медицинска средства која се користе у хуманој и ветеринарској медицини;~~

5) ЛЕКОВЕ КОЈИ СЕ КОРИСТЕ У ХУМАНОЈ И ВЕТЕРИНАРСКОЈ МЕДИЦИНИ;

6) хемикалије које се користе за научно истраживање и развој у количини која не утиче на здравље људи и животну средину, а не прелази 10 кг за сваку хемикалију приликом сваког увоза.

II. ОВЛАШЋЕЊА МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Члан 5.

Министарство надлежно за заштиту животне средине обезбеђује услове за квалитетно, ефикасно и безбедно управљање хемикалијама и биоцидним средствима ПРОИЗВОДИМА.

Члан 6.

Министарство надлежно за заштиту животне средине је надлежно да:

1) доноси подзаконске прописе за спровођење Закона о хемикалијама и Закона о биоцидним производима;

2) доноси Списак класификованих супстанци;

3) доноси решења о упису хемикалије у Регистар хемикалија и води тај регистар;

4) води Интегрални регистар хемикалија;

5) објављује Листу супстанци које изазивају забринутост;

6) спроводи поступак претходног обавештења и поступак добијања сагласности на основу претходног обавештења за увоз и извоз одређених опасних хемикалија;

~~7) издаје дозволе за обављање делатности промета и дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија;~~

8) издаје одобрења за коришћење сурфактанта у детергенту;

9) израђује и спроводи пројекте којима се прати да ли се хемикалије стављају у промет и користе на такав начин да немају штетан утицај по здравље људи, животну средину и имовину;

10) објављује листе активних супстанци у биоцидном производу;

11) доноси решења о упису биоцидног производа у Привремену листу за достављање техничког досијеа;

12) издаје одобрења за стављање у промет биоцидног производа;

13) се стара о процени техничког досијеа биоцидног производа;

14) припрема годишње декларације о производњи, преради и коришћењу хемикалија са листа прописаних законом којим се уређује забрана развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и његово

уништавање, као и годишње декларације о производњи дискретних органских супстанци и обавља друге послове у складу са тим законом;

15) врши стручне и административно-техничке послове за потребе Заједничког тела за интегрисано управљање хемикалијама;

~~16) пружа информације и стручна упутства у области управљања хемикалијама привредним субјектима, јединицама локалне самоуправе и инспекторима за спровођење овог и других закона за чије спровођење је надлежно министарство надлежно за заштиту животне средине као и да даје стручну оцену о својствима и намени одређених хемикалија;~~

16) ПРУЖА ИНФОРМАЦИЈЕ И СТРУЧНА УПУТСТВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА, ЈЕДИНИЦАМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ И ИНСПЕКТОРИМА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА У ОБЛАСТИ УПРАВЉАЊА ХЕМИКАЛИЈАМА И БИОЦИДНИМ ПРОИЗВОДИМА, КАО И ДА ДАЈЕ СТРУЧНУ ОЦЕНУ О СВОЈСТВИМА И НАМЕНИ ОДРЕЂЕНИХ ХЕМИКАЛИЈА;

17) остварује сарадњу са Европском агенцијом за хемикалије, агенцијама других земаља и секретаријатима међународних конвенција који уређују управљање хемикалијама и другим међународним организацијама које се баве разним аспектима управљања хемикалијама;

18) спроводи активности којима информисе јавност о утицају хемикалија по здравље људи и животну средину, мерама за смањење ризика и безбедном коришћењу хемикалија;

19) обавља и друге послове утврђене овим законом, законом којим се уређују биоцидни производи и другим законима.

Члан 27.

Произвођач, увозник или дистрибутер производа који садржи супстанцу која има карактеристике супстанце из члана 43. ст. 2. и 3. овог закона у концентрацији већој од 0,1%, дужан је да сваком другом дистрибутеру или даљем кориснику у ланцу снабдевања достави информације довољне за безбедну употребу тог производа, а најмање име те супстанце.

Произвођач, увозник или дистрибутер производа из става 1. овог члана дужан је да У РОКУ ОД 45 ДАНА, без накнаде, на захтев потрошача, достави информације о супстанци из става 1. овог члана.

Члан 30.

У безбедносном листу или приликом обележавања на амбалажи опасне супстанце садржане у смеси може да се употреби алтернативни хемијски назив за ту супстанцу тако да се користи назив којим се идентификују најважније хемијске функционалне групе или да се користи друга алтернативна одредница.

Произвођач, увозник или даљи корисник опасне супстанце садржане у смеси подноси захтев министарству надлежном за заштиту животне средине за употребу алтернативног хемијског назива.

Алтернативни хемијски назив може да се употреби ако коришћење хемијског назива супстанце може да доведе до повреде пословне тајне или права на интелектуалну својину и ако алтернативни хемијски назив пружа довољно информација за предузимање мера које се односе на безбедност и здравље на раду и контролу ризика при руковању смешом.

Алтернативни хемијски назив може да се употреби за супстанцу коју има одређена својства.

ПРОИЗВОЂАЧ, УВОЗНИК ИЛИ ДАЉИ КОРИСНИК ПЛАЋА ТАКСУ ЗА СТРУЧНУ ПРОЦЕНУ ОПРАВДАНОСТИ УПОТРЕБЕ АЛТЕРНАТИВНОГ ХЕМИЈСКОГ НАЗИВА.

Министарство надлежно за заштиту животне средине прописује својства супстанце за коју може да се употреби алтернативни хемијски назив, као и садржај захтева за употребу алтернативног хемијског назива.

Члан 41.

Министарство надлежно за заштиту животне средине у року од шест месеци од дана пријема пријаве проверава из досијеа потпуност података о хемикалијама.

Министарство надлежно за заштиту животне средине доноси решење о упису хемикалије у Регистар хемикалија за хемикалије чији је досије потпун и за које је у складу са овим законом достављен безбедносни лист.

Министарство надлежно за заштиту животне средине у решењу о упису хемикалије у Регистар хемикалија уписује регистарски број сваке хемикалије из става 2. овог члана.

ПРОИЗВОЂАЧ, УВОЗНИК ИЛИ ДАЉИ КОРИСНИК ПЛАЋА РЕПУБЛИЧКУ АДМИНИСТРАТИВНУ ТАКСУ ЗА УПИС ХЕМИКАЛИЈА У РЕГИСТАР ХЕМИКАЛИЈА.

НА РЕШЕЊЕ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ СЕ ИЗЈАВИТИ ЖАЛБА ВЛАДИ.

РЕШЕЊЕ ПО ЖАЛБИ ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕ КОНАЧНО И ПРОТИВ ЊЕГА СЕ МОЖЕ ПОКРЕНУТИ УПРАВНИ СПОР.

Члан 48.

(Брисан)

ПРОИЗВОЂАЧ, УВОЗНИК ИЛИ ДАЉИ КОРИСНИК ПЛАЋА ТАКСУ ЗА СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ СУПСТАНЦИ КОЈЕ ИЗАЗИВАЈУ ЗАБРИНУТОСТ.

Члан 61.

(Брисан)

ИЗВОЗНИК ПЛАЋА ТАКСУ ЗА ПРОЦЕНУ ПОДАТАКА КОЈЕ ДОСТАВЉА РАДИ СПРОВОЂЕЊА ПОСТУПКА ПРЕТХОДНОГ ОБАВЕШТЕЊА И РИС ПОСТУПКА.

Члан 67.

Дозволу за обављање делатности промета нарочито опасних хемикалија увознику, произвођачу односно даљем кориснику издаје министарство надлежно за заштиту животне средине.

Дозволу за обављање делатности промета нарочито опасних хемикалија дистрибутеру који није увозник, произвођач односно даљи корисник, као и дозволу за коришћење нарочито опасних хемикалија издаје надлежан орган јединице локалне самоуправе.

У дозволу из члана 63. став 1. и члана 64. став 1. овог закона нарочито се уписује назив имаоца дозволе, сврха за коју се дозвола издаје, рок важења дозволе, као и услови за безбедно чување и складиштење односно безбедно чување и коришћење утврђени у поступку издавања дозволе.

Надлежан орган јединице локалне самоуправе доставља једном годишње извештај о издатим дозволама из става 2. овог члана министарству надлежном за заштиту животне средине, а најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

На решење из ст. 1, 2. и 3. овог члана може се изјавити жалба Влади.

Решење по жалби из става 5. овог члана је коначно и против њега може се покренути управни спор.

УВОЗНИК, ПРОИЗВОЂАЧ, ОДНОСНО ДАЉИ КОРИСНИК ИЛИ ДИСТРИБУТЕР КОЈИ НИЈЕ УВОЗНИК, ПРОИЗВОЂАЧ, ОДНОСНО ДАЉИ КОРИСНИК ПЛАЋА ТАКСУ ЗА ИЗДАВАЊЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ПРОМЕТА НАРОЧИТО ОПАСНИХ ХЕМИКАЛИЈА, А ФИЗИЧКО ЛИЦЕ ПЛАЋА ТАКСУ ЗА ИЗДАВАЊЕ ДОЗВОЛЕ ЗА КОРИШЋЕЊЕ НАРОЧИТО ОПАСНИХ ХЕМИКАЛИЈА.

Члан 68.

Рок важења дозволе из члана 66. став 3. овог закона може се продужити на захтев имаоца дозволе.

Министарство надлежно за заштиту животне средине или орган јединице локалне самоуправе врши процену захтева за продужење дозволе и продужује дозволу ако су и даље испуњени услови за издавање дозволе.

На решење из става 2. овог члана може се изјавити жалба Влади.

Решење по жалби из става 3. овог члана је коначно и против њега може се покренути управни спор.

УВОЗНИК, ПРОИЗВОЂАЧ, ОДНОСНО ДАЉИ КОРИСНИК ИЛИ ДИСТРИБУТЕР КОЈИ НИЈЕ УВОЗНИК, ПРОИЗВОЂАЧ, ОДНОСНО ДАЉИ КОРИСНИК ПЛАЋА ТАКСУ ЗА ПРОДУЖЕЊЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ПРОМЕТА НАРОЧИТО ОПАСНИХ ХЕМИКАЛИЈА, А ФИЗИЧКО ЛИЦЕ ПЛАЋА ТАКСУ ЗА ПРОДУЖЕЊЕ ДОЗВОЛЕ ЗА КОРИШЋЕЊЕ НАРОЧИТО ОПАСНИХ ХЕМИКАЛИЈА.

Члан 76.

На основу техничког досијеа из члана 74. став 2. овог закона министарство надлежно за заштиту животне средине утврђује да ли:

1) сурфактант који је садржан у детергенту испуњава критеријуме примарне биоразградљивости;

2) се детергент са тим сурфактантом користи за индустријске или професионалне сврхе;

3) се детергент користи на такав начин да се сурфактант мало испушта у животну средину;

4) је ризик који тај сурфактант представља по здравље људи и животну средину мали узимајући у обзир количину сурфактанта у детергенту који је стављен у промет и начин коришћења тог детергента, а поредећи тај ризик са социо-економском користи при употреби тог детергента и имајући у виду корист од његове употребе за безбедност хране и спровођење хигијене.

ПРОИЗВОЂАЧ ДЕТЕРГЕНТА ПЛАЋА ТАКСУ ЗА ПРОЦЕНУ ТЕХНИЧКОГ ДОСИЈЕА О СУРФАКТАНТУ.

Ха ТАКСЕ

Члан 81а

(Брисан)

ВИСИНУ ТАКСЕ, ОБВЕЗНИКЕ ПЛАЋАЊА, КАО И НАЧИН ПЛАЋАЊА ТАКСЕ ИЗ ЧЛАНА 30. СТАВ 5, ЧЛАНА 48, ЧЛАНА 61, ЧЛАНА 67. СТАВ 7, ЧЛАНА 68. СТАВ 5. И ЧЛАНА 76. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА УТВРЂУЈЕ ВЛАДА НА ПРЕДЛОГ МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.

ПРИХОД ОД ТАКСИ ПРОПИСАНИХ ОВИМ ЗАКОНОМ ПРИПАДА БУЏЕТУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

Члан 86.

Надзор над применом овог закона и прописа донетих на основу њега врши министарство надлежно за заштиту животне средине.

Инспекцијски надзор врши министарство надлежно за заштиту животне средине преко инспектора за заштиту животне средине, министарство надлежно за послове здравља преко санитарних инспектора и министарство надлежно за послове трговине преко тржишних инспектора.

ИНСПЕКТОР ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ВРШИ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР НАД КЛАСИФИКАЦИЈОМ, ПАКОВАЊЕМ, ОБЕЛЕЖАВАЊЕМ, И ОГЛАШАВАЊЕМ ХЕМИКАЛИЈА, САДРЖАЈЕМ И ДОСТАВЉАЊЕМ БЕЗБЕДНОСНОГ ЛИСТА, ОБЕЗБЕЂЕЊЕМ САВЕТНИКА ЗА

ХЕМИКАЛИЈЕ, УПИСОМ ХЕМИКАЛИЈА У РЕГИСТАР ХЕМИКАЛИЈА, СТАВЉАЊЕМ У ПРОМЕТ НАРОЧИТО ОПАСНИХ ХЕМИКАЛИЈА И ДЕТЕРГЕНАТА, УВОЗОМ И ИЗВОЗОМ ОДРЕЂЕНИХ ОПАСНИХ ХЕМИКАЛИЈА, КАО И НАД СПРОВОЂЕЊЕМ ОДРЕДАБА ОВОГ ЗАКОНА ЗА КОЈЕ НИЈЕ НАДЛЕЖАН САНИТАРНИ, ОДНОСНО ТРЖИШНИ ИНСПЕКТОР.

САНИТАРНИ ИНСПЕКТОР ВРШИ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ОГРАНИЧЕЊА И ЗАБРАНА ПРОИЗВОДЊЕ, СТАВЉАЊА У ПРОМЕТ И КОРИШЋЕЊА ХЕМИКАЛИЈА И ПРОИЗВОДА НАМЕЊЕНИХ ЗА ОПШТУ УПОТРЕБУ.

ТРЖИШНИ ИНСПЕКТОР ВРШИ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР НАД ИСПУЊЕНОШЋУ УСЛОВА ЗА ДРЖАЊЕ ОПАСНЕ ХЕМИКАЛИЈЕ У ПРОДАЈНОМ ПРОСТОРУ И НАЧИНОМ ОБЕЛЕЖАВАЊА ТОГ ПРОСТОРА.

Инспекције из става 2. овог члана међусобно сарађују, односно међусобно се обавештавају о предузетим мерама, размењују информације, пружају непосредну помоћ и предузимају заједничке мере и активности значајне за спровођење надзора.

Јединица локалне самоуправе врши инспекцијски надзор над пословима који су јој поверени овим законом.

Члан 88.

~~Министарства из члана 86. став 2. овог закона споразумом образују заједничко тело ради обављања послова инспекцијског надзора, у складу са прописима којима се уређује државна управа.~~

~~Споразумом из става 1. овог члана уређују се и питања програмирања инспекцијског надзора.~~

МИНИСТАРСТВА ИЗ ЧЛАНА 86. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА СПОРАЗУМОМ ОБРАЗУЈУ, У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ДРЖАВНА УПРАВА, ЗАЈЕДНИЧКО ТЕЛО РАДИ: ПЛАНИРАЊА, ПРАЋЕЊА, УСКЛАЂИВАЊА И ПРЕДУЗИМАЊА ЗАЈЕДНИЧКИХ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА, МЕЂУСОБНЕ САРАДЊЕ, УКЉУЧУЈУЋИ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР И ОБУКУ НАДЛЕЖНИХ ИНСПЕКЦИЈА, У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

СПОРАЗУМОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УРЕЂУЈУ СЕ И ПИТАЊА ПЛАНИРАЊА И ПРОГРАМИРАЊА МЕРА И АКТИВНОСТИ У ВРШЕЊУ НАДЗОРА НАД СПРОВОЂЕЊЕМ ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 89.

~~Инспектори за заштиту животне средине, санитарни и тржишни инспектори (у даљем тексту: инспектори) могу да врше узорковање и прелиминарну контролу садржаја хемикалије и производа ради утврђивања да ли су испуњени услови за стављање у промет односно за коришћење хемикалије и производа.~~

ИНСПЕКТОРИ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И САНИТАРНИ ИНСПЕКТОРИ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ИНСПЕКТОРИ) МОГУ ДА ВРШЕ УЗОРКОВАЊЕ И ПРЕЛИМИНАРНУ КОНТРОЛУ САДРЖАЈА ХЕМИКАЛИЈЕ И ПРОИЗВОДА РАДИ УТВРЂИВАЊА ДА ЛИ СУ ИСПУЊЕНИ УСЛОВИ ЗА СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ ОДНОСНО ЗА КОРИШЋЕЊЕ ХЕМИКАЛИЈЕ И ПРОИЗВОДА.

Приликом узимања узорака правно односно физичко лице или предузетник дужан је да надлежном инспектору стави бесплатно на располагање потребне количине узорака ради испитивања.

Трошкове узорковања и испитивања хемикалије и производа сноси правно или физичко лице или предузетник од ког је узорак узет, ако се у коначном поступку утврди да не одговара прописаним својствима. Ако узорак одговара прописаним својствима трошкови узорковања и испитивања

хемикалије и производа падају на терет средстава предвиђених финансијским планом министарства надлежног за заштиту животне средине за хемикалије БУЏЕТОМ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

Члан 90.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор има право и дужност да утврђује:

1) да ли је хемикалија и одређен производ који се стављају у промет класификован, обележен и пакован у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега;

2) да ли је оглашавање опасне хемикалије и одређене смеше која није опасна али садржи бар једну супстанцу која је класификована као опасна у складу са овим законом;

3) да ли се води прописана евиденција и прикупљају прописани подаци о хемикалији, као и да ли се евиденција и подаци чувају у прописаном року;

4) да ли су испуњене прописане обавезе у вези са садржајем, ажурирањем и достављањем безбедносног листа;

5) да ли се за производ који садржи супстанцу прописаних карактеристика и концентрација достављају информације које су довољне за безбедну употребу тог производа, а нарочито име те супстанце;

6) да ли је за употребу алтернативног хемијског назива супстанце издато одобрење и да ли се тај назив употребљава у складу са одобрењем;

7) да ли се опасне хемикалије складиште тако да не угрожавају живот и здравље људи и животну средину, односно да ли се са остацима тих хемикалија и празном амбалажом поступа у складу са прописом којим се уређује управљање отпадом;

~~8) да ли се одређена опасна хемикалија која се ставља у промет као производ намењен за општу употребу продаје у складу са прописаним условима;~~

8) ДА ЛИ СЕ ОПАСНЕ ХЕМИКАЛИЈЕ ДРЖЕ У ПРОДАЈНОМ ПРОСТОРУ ПОД ПРОПИСАНИМ УСЛОВИМА И ТАЈ ПРОСТОР ОБЕЛЕЖАВА НА ПРОПИСАН НАЧИН;

9) да ли је снабдевач обезбедио саветника за хемикалије и да ли тај саветник има прописану стручну спрему и доказ о положеном испиту;

10) да ли је хемикалија за коју је прописана обавеза уписа у Регистар хемикалија пријављена у прописаном року, односно да ли су сваке наредне године у одређеном року достављани прописани подаци и да ли су достављени подаци тачни;

11) да ли се за супстанцу која изазива забринутост примењују мере уписане у решење о упису хемикалије у Регистар хемикалија;

12) да ли се поступа у складу са забранама и ограничењима;

13) да ли се пре извоза достављају прописане информације за поступак претходног обавештења и да ли се те информације достављају у прописаном року;

14) да ли се подноси захтев за спровођење PIC поступка;

15) да ли стављање у промет или коришћење нарочито опасних хемикалија обавља лице које за то има дозволу;

16) да ли је лице које има дозволу за обављање делатности промета или дозволу за коришћење нарочито опасних хемикалија обезбедило одговарајуће складиште, као и да ли се придржава прописаних превентивних мера и услова;

17) да ли се поступа у складу са прописаним обавезама о детергенту;

18) ДА ЛИ СЕ СПРОВОДЕ ДРУГЕ МЕРЕ И УСЛОВИ ПРОПИСАНИ ОВИМ ЗАКОНОМ.

Члан 91.

У вршењу послова из члана 90. овог закона, инспектор је овлашћен и дужан да:

1) нареди да се хемикалија и одређени производ који се ставља у промет класификује, обележи и пакује у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега;

2) забрани да се стави у промет хемикалија и одређени производ класификован, обележен и пакован супротно одредбама овог закона и прописима донетим на основу њега;

2а) нареди или организује да се повуче из промета хемикалија и одређени производ класификован, обележен и пакован супротно одредбама овог закона и прописима донетим на основу њега и нареди или организује да се упозоре потрошачи и даљи корисници на опасности које хемикалија и одређени производ представљају;

3) нареди да се оглашавање опасне хемикалије и одређене смеше која није опасна, али садржи барем једну супстанцу која је класификована као опасна врши у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега;

4) забрани да се оглашавање опасне хемикалије и одређене смеше која није опасна, али садржи бар једну супстанцу која је класификована као опасна врши супротно одредбама овог закона и прописима донетим на основу њега;

5) нареди да се води прописана евиденција и прикупљају прописани подаци о хемикалији, као и да се евиденција и подаци чувају у прописаном року;

6) нареди да се испуне прописане обавезе у вези са садржајем, ажурирањем и достављањем безбедносног листа;

7) забрани стављање у промет опасне хемикалије, хемикалије која садржи супстанцу идентификовану као ПБТ или вПвБ, као и друге хемикалије која има својства из члана 43. став 3. овог закона, ако нису испуњене прописане обавезе у вези са садржајем, ажурирањем и достављањем безбедносног листа;

8) нареди да се за производ који садржи супстанцу прописаних карактеристика и концентрација достављају информације које су довољне за безбедну употребу тог производа, а нарочито име те супстанце;

9) забрани употребу алтернативног хемијског назива супстанце ако није издато одобрење или нареди да се тај назив употребљава у складу са одобрењем;

10) нареди да се опасне хемикалије складиште тако да не угрожавају живот и здравље људи и животну средину, односно нареди да се са остацима тих хемикалија и празном амбалажом поступа у складу са прописом којим се уређује управљање отпадом;

11) забрани да се опасне хемикалије складиште тако да угрожавају живот и здравље људи и животну средину, односно да се са остацима тих хемикалија и празном амбалажом поступа на небезбедан начин супротно пропису којим се уређује управљање отпадом;

~~12) нареди да се одређена опасна хемикалија која се ставља у промет као производ намењен за општу употребу продаје у складу са прописаним условима;~~

12) НАРЕДИ ДА СЕ ОДРЕЂЕНА ОПАСНА ХЕМИКАЛИЈА КОЈА СЕ СТАВЉА У ПРОМЕТ, ОДНОСНО ПРОИЗВОД НАМЕЊЕН ЗА ОПШТУ УПОТРЕБУ ПРОДАЈЕ У СКЛАДУ СА ПРОПИСАНИМ УСЛОВИМА;

~~13) забрани продају одређене опасне хемикалије која се ставља у промет као производ намењен за општу употребу, супротно прописаним условима;~~

13) ЗАБРАНИ ПРОДАЈУ ОДРЕЂЕНЕ ОПАСНЕ ХЕМИКАЛИЈЕ КОЈА СЕ СТАВЉА У ПРОМЕТ, ОДНОСНО ПРОИЗВОДА НАМЕЊЕНОГ ЗА ОПШТУ УПОТРЕБУ СУПРОТНО ПРОПИСАНИМ УСЛОВИМА.

14) нареди снабдевачу да обезбеди саветника за хемикалије који има прописану стручну спрему и доказ о положеном испиту;

15) забрани рад снабдевачу док не обезбеди саветника за хемикалије са прописаном стручном спремом и доказом о положеном испиту;

~~16) нареди да се хемикалија за коју је прописана обавеза уписа у Регистар хемикалија пријави у прописаном року, односно да се сваке наредне године у одређеном року доставе прописани подаци;~~

16) НАРЕДИ ДА СЕ ХЕМИКАЛИЈА ЗА КОЈУ ЈЕ ПРОПИСАНА ОБАВЕЗА УПИСА У РЕГИСТАР ХЕМИКАЛИЈА ПРИЈАВИ У ОДРЕЂЕНОМ РОКУ, ОДНОСНО ДА СЕ СВАКЕ НАРЕДНЕ ГОДИНЕ У ПРОПИСАНОМ РОКУ ДОСТАВЕ ПРОПИСАНИ ПОДАЦИ;

17) нареди да се за супстанце које изазивају забринутост примењују мере уписане у решење о упису хемикалије у Регистар хемикалија;

18) забрани коришћење супстанце која изазива забринутост док се не примене мере уписане у решење о упису хемикалије у Регистар хемикалија;

19) нареди да се поступа у складу са ограничењима и забранама;

20) забрани производњу, стављање у промет и коришћење супстанце, смеше и производа ако се са њима поступа супротно ограничењима и забранама;

21) нареди да се повуче из промета супстанца, смеша и производ ако се не поступа у складу са ограничењима и забранама;

21а) нареди, координира или по потреби, организује са произвођачима, увозницима, дистрибутерима и надлежним органима опозивање супстанце, смеше и производа ако се не поступа у складу са ограничењима и забранама, укључујући и принудно спровођење мере опозивања супстанце, смеше и производа, као и њихово уништавање на одговарајући начин од стране и на терет произвођача, увозника, односно дистрибутера;

22) нареди да се супстанца, смеша и производ са којима се није поступало у складу са ограничењима и забранама врати у земљу порекла или да се са њима поступи у складу са прописом којим се уређује управљање отпадом;

23) нареди да се пре извоза доставе прописане информације за поступак претходног обавештења и да се те информације доставе у прописаном року;

24) нареди да се поднесе захтев за спровођење ПИЦ поступка;

24А) НАРЕДИ СНАБДЕВАЧУ ДА ПРИБАВИ ОД НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ДОЗВОЛУ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ПРОМЕТА ИЛИ КОРИШЋЕЊА НАРОЧИТО ОПАСНИХ ХЕМИКАЛИЈА;

25) забрани да стављање у промет или коришћење нарочито опасних хемикалија обавља лице које за то нема дозволу;

26) нареди да се за нарочито опасне хемикалије обезбеди одговарајуће складиште и да се примењују прописане превентивне мере и услови;

27) нареди да се поступа у складу са прописаним обавезама о детергенту;

28) забрани стављање у промет детергента ако се не поступа у складу са прописаним обавезама о детергенту-;

29) НАРЕДИ ИЗВРШЕЊЕ ДРУГИХ ПРОПИСАНИХ ОБАВЕЗА У ОДРЕЂЕНОМ РОКУ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

Против решења инспектора за заштиту животне средине допуштена је жалба министру.

Против решења санитарног инспектора допуштена је жалба министру надлежном за послове здравља.

Против решења тржишних инспектора допуштена је жалба министру надлежном за послове трговине.

ЖАЛБА ИЗ СТ. 1, 2. И 3. ОВОГ ЧЛАНА ПОДНОСИ СЕ У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА РЕШЕЊА.

Жалба на решење инспектора не одлаже његово извршење.

Решење ПО ЖАЛБИ из ст. 1, 2. и 3. овог члана је коначно и против њега може се покренути управни спор.

2. Прекршаји

Члан 98.

Новчаном казном од 500.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) не води евиденцију и не прикупља податке у складу са чланом 19. ст. 1. и 2. овог закона и те податке не чува најмање 10 година после последње производње, стављања у промет и коришћења хемикалија или их не достави министарству надлежном за заштиту животне средине на њен захтев (члан 19);

2) безбедносни лист не достави сваком другом дистрибутеру или даљем кориснику у ланцу снабдевања на њихов захтев ако они набављају смешу из члана 21. овог закона;

3) није на захтев даљег корисника или дистрибутера доставио безбедносни лист за опасну хемикалију намењену општој употреби (члан 22);

4) измењен и допуњен безбедносни лист не садржи напомену "Ревидиран" и датум када су извршене измене, односно допуне (члан 23. став 3);

5) на захтев потрошача не достави без накнаде информације о супстанци из члана 27. став 1. овог закона (члан 27. став 2);

6) не размењује са произвођачима, увозницима, дистрибутерима и даљим корисницима нова сазнања о опасним својствима хемикалије, као и друге информације које су у вези са подацима из безбедносног листа, а односе се на одређене начине употребе те хемикалије (члан 29);

7) одређену опасну хемикалију не држи одвојено од остале робе тако да не долази у додир са другом робом и буде ван домашаја деце, као и ако потрошача доводи у заблуду о њеној намени (члан 33. став 1);

8) пре извоза хемикалије и производа из члана 53. став 1. овог закона не поднесе захтев министарству надлежном за заштиту животне средине за спровођење поступка претходног обавештења или ако уз захтев није доставио информацију која садржи прописане податке (члан 53. став 2);

9) не поднесе захтев министарству надлежном за заштиту животне средине за спровођење РС поступака за прописане хемикалије или не поступи у складу са одговором земље у коју се извози (члан 56. ст. 1. и 5);

10) не достави министарству надлежном за заштиту животне средине за прописане хемикалије и производе у прописаном року информације о извезеним количинама, земљи у коју су извезене хемикалије односно производи и опште податке о увознику (члан 58. став 1);

11) не достави министарству надлежном за заштиту животне средине за прописане хемикалије у прописаном року поред података из члана 42. став 1. овог закона и информације о земљи из које је увозио и опште податке о извознику (члан 58. став 2);

12) не достави министарству надлежном за заштиту животне средине за производ који садржи хемикалију са Списка хемикалија за РС поступак у

прописаном року информације о увезеним количинама, земљи из које је увозио и опште податке о извознику (члан 58. став 3);

13) ако не достави министарству надлежном за заштиту животне средине информације које захтева надлежни орган земље чланице Ротердамске конвенције о транзиту хемикалије преко територије те земље у прописаном року (члан 59. став 1);

14) не води поред евиденције из члана 19. овог закона и евиденцију о потрошачима којима је продата односно уступљена без накнаде нарочито опасна хемикалија (члан 72. став 2);

15) не чува резултате испитивања којима се потврђује да је испуњен критеријум потпуне аеробне биоразградљивости сурфактанта или их не достави министарству надлежном за заштиту животне средине на њен захтев (члан 81. став 1);

16) детергент не обележи у складу са одредбама овог закона и у складу са прописом о обележавању детергента донетим на основу овог закона (члан 81. став 2);

17) не сачини Лист о саставу детергента или тај лист не чува пет година или одређене податке садржане у том листу не учини доступним јавности на својој интернет страници (члан 81. став 3).;

18) НЕ ПОСТУПИ ПО РЕШЕЊУ ИНСПЕКТОРА, ОДНОСНО НЕ ОМОГУЋИ ИНСПЕКТОРУ ОБАВЉАЊЕ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА (ЧЛ. 91. И 94).

За прекршаје из става 1. овог члана може се изрећи новчана казна у сразмери са висином причињене штете или неизвршене обавезе, вредности робе или друге ствари која је предмет прекршаја, а највише до двадесетоструког износа тих вредности.

За прекршај из става 1. овог члана правном лицу може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења одређене делатности до три године.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана одговорном лицу у правном лицу може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења одређених послова у трајању до једне године.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и предузетник новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана може се предузетнику уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења одређене делатности у трајању до три године.

ПРЕЛАЗНА ОДРЕДБА

ПОДЗАКОНСКИ ПРОПИС КОЈИ СЕ ДОНОСИ НА ОСНОВУ ОВОГ ЗАКОНА ДОНЕЋЕ СЕ У РОКУ ОД ТРИ МЕСЕЦА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Овлашћени предлагач прописа: Влада

Обрађивач: Министарство пољопривреде и заштите животне средине

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама Закона о хемикалијама
(Draft Law on Changes and Amendments to Law on Chemicals)

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум)

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа

Члан 21. став 4. Споразума.

Члан 22. став 2. Споразума.

Члан 36. став 2. Споразума.

Члан 37. став 1. Споразума.

Члан 111. Споразума.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума

Ступили на снагу даном ступања Прелазног споразума на снагу, односно 1. фебруара 2010. године

чл. 21. став 4, 22. став 2, 36. став 2, 37. став 1. Споразума.

Општи рок из члана 72. Споразума.

Члан 111. Споразума.

- Потпуно усклађен.

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

Одредбе Предлога закона о измени и допунама Закона о хемикалијама су потпуно усклађене са одредбама Споразума.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

-

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније

Измене и допуне Закона о хемикалијама предвиђене су Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење примарних извора права ЕУ и оцене усклађености са њима

Уговор о функционисању ЕУ, Наслов II Слобода кретања робе, Поглавље 3. Забрана количинских ограничења између држава чланица, члан 34. и члан 35, Наслов VI Заједнички прописи о конкуренцији, Глава 3, Усклађивање правних прописа, члан 95, Наслов IX Заједничка трговинска политика, члан 133- Потпуно усклађено.

Уговор о функционисању ЕУ, Наслов XX Животна средина, члан 191. став 2. (начело загађивач плаћа)

- Делимично усклађено

Уговор о функционисању ЕУ, Наслов XX Животна средина, члан 192. став 4. (обавеза финансирања мера усвојених на нивоу ЕУ)

- Делимично усклађено

б) Навођење секундарних извора права ЕУ и оцене усклађености са њима

1) CELEX 32006R1907

Regulation (EC) No 1907/2006 of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 concerning the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH), establishing a European Chemicals Agency, amending Directive 1999/45/EC and repealing Council Regulation (EEC) No 793/93 and Commission Regulation (EC) No 1488/94 as well as Council Directive 76/769/EEC and Commission Directives 91/155/EEC, 93/67/EEC, 93/105/EC and 2000/21/EC *OJ L 36, 5.2.2009, p. 84–84*

Уредба (ЕЗ) бр. 1907/2006 Европског парламента и Савета од 18. децембра 2006. године који се односи на регистрацију, евалуацију, ауторизацију и ограничења хемикалија (Службени гласник Л 36 од 5.2.2009. године.)

– Делимично усклађен

2) CELEX 31967L0548

Council Directive 67/548/EEC of 27 June 1967 on the approximation of laws, regulations and administrative provisions relating to the classification, packaging and labelling of dangerous substances *OJ 196, 16.8.1967, p. 1–98*

Директива ЕЕЗ бр. 67/548 о приближавању закона, уредби и административних одредби које се односе на класификацију, обележавање и паковање опасних супстанци (Службени гласник Л 196 од 16.8.1967, стране 1-98)

- Потпуно усклађен

3) CELEX 31999L0045

Directive 1999/45/EC of the European Parliament and of the Council of 31 May 1999 concerning the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States relating to the classification, packaging and labelling of dangerous preparations *OJ L 200, 30.7.1999, p. 1–68*

Директива ЕЗ 99/45/ЕЗ од 31. маја 1999. године о приближавању закона, уредби и административних одредби земаља чланица који се односе на класификацију, обележавање и паковање опасних препарата (Службени гласник Л 200 од 30.7.1999. године, стр. 1-68)

– Потпуно усклађен

4) CELEX 32004L0042

Directive 2004/42/CE of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on the limitation of emissions of volatile organic compounds due to the use of organic solvents in certain paints and varnishes and vehicle refinishing products and amending Directive 1999/13/EC *OJ L 143, 30.4.2004, p. 87–96*

Директива ЕЗ 2004/42/СЕ о ограничењима емисије испарљивих органских једињења код употребе органских растварача у одређеним бојама и лаковима и производима за финалну обраду возила (Службени гласник Л 143 од 30.4.2004. године, стр. 87-96)

– Потпуно усклађен

5) 32003R0304

Regulation (EC) No 304/2003 of the European Parliament and of the Council of 28 January 2003 concerning the export and import of dangerous chemicals (Text with EEA relevance) *OJ L 63, 6.3.2003, p. 1–26*

Уредба 304/2003 ЕЕЗ о увозу и извозу опасних хемикалија (Службени гласник Л 63 од 6.3.2003. године)

– Потпуно усклађен

6) CELEX 32004R0648

Regulation (EC) No 648/2004 of the European Parliament and of the Council of 31 March 2004 on detergents (Text with EEA relevance) *OJ L 104, 8.4.2004, p. 1–35*

Уредба 648/2004 о детергентима (Службени гласник Л 104 од 8.4.2004. године, стр. 1-35)

- Потпуно усклађен

в) Навођење осталих извора права ЕУ и усклађеност са њима

Не постоје.

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

У Уредби Европског парламента и Савета (ЕЗ) број 1907/2006 која се односи на регистрацију, евалуацију, ауторизацију и ограничења хемикалија у даљем тексту REACH, новом пропису ЕУ, прописана је обавеза регистрације супстанци односно супстанци садржаних у препарату које се производе односно увозе у количини већој од 1 тоне годишње на тржиште ЕУ. Регистрација подразумева израду техничког досијеа и извештаја о безбедности хемикалије што захтева лабораторијска испитивања и рад стручњака на изради извештаја о безбедности хемикалије. До сада је само за супстанце које су се стављале на тржиште ЕУ после 1992. године тражена слична обавеза, тзв. нотификација нових супстанци. Европска унија има потпуну слику које се то супстанце налазе на њеном тржишту. На тржишту ЕУ сада постоји око 100.000 комерцијалних супстанци од којих се за око 4.000 зна какав ризик представљају по људе и на животну средину и то не за све начине употребе тих супстанци већ за оне начине употребе којих је онај ко их први ставља на тржиште свестан и о којима има сазнање. Процењује се да ће обавезу регистрације у ЕУ имати око 30.000 хемијских супстанци које су већ на тржишту ЕУ. Европска унија планира да обавезу регистрације уради фазно. Ту обавезу прво су дужни да спроведу (у року од 3 године од ступања на снагу REACH) произвођачи односно увозници супстанци које се стављају на тржиште у већим годишњим количинама (> 1000 тона) као и најопаснијих супстанци (карциногене, мутагене, токсичне за репродукцију), док је та обавеза за произвођаче односно увознике супстанци које су на тржишту ЕУ у малим количинама (> 1 тоне) одложена за 11 година.

Процењено је да ће регистрација супстанце у ЕУ захтевати значајна финансијска средства од произвођача односно увозника супстанци за испитивања неопходна за регистрацију, али и за припрему извештаја о безбедности хемикалије, и то од 15.000 до 330.000 евра у зависности од количине стављене хемикалије на тржиште. С обзиром да се велики број супстанци које подлежу обавези регистрације у ЕУ налази на тржишту

Републике Србије, било би нерационално захтевати регистрацију исте супстанце од регистранта у ЕУ и од наших предузећа код нашег органа. Такође, регистрација ће се у ЕУ обављати централизовано у новој Европској агенцији за хемикалије, а не у надлежним органима земаља чланица, тако да би се једног дана поставило питање да ли би регистрација код надлежног органа Републике Србије била призната у ЕУ. Из тог разлога у овом закону није прописана обавеза регистрације супстанце, већ се налаже поступак пријаве хемикалија са основним подацима у Инвентар хемикалија. На тај начин би се мапирали домаћи привредни субјекти који ће једног дана морати да спроводе поступак регистрације у ЕУ, обезбедила њихова обука о будућим обавеза у ЕУ и створила адекватна позиција за преговоре за супстанце за чију би се регистрацију у Европској агенцији за хемикалије тражили транзициони периоди.

Такође дозвола за коришћење хемикалија (ауторизација из REACH) је инструмент који се по први пут уводи у REACH који је усвојен 2006. године. ЕУ још нема искуства у спровођењу овог дела прописа. Предвиђено је да се сачини Листа супстанци које изазивају забринутост, а које представљају оне супстанце за које ће се издавати дозвола за коришћење. Намећући ову административну обавезу за произвођаче, увознике односно крајње кориснике Европске уније и уводећи могућност да се за ове супстанце не изда дозвола за коришћење ако је ризик неадекватно контролисан а постоје адекватне алтернативе, подстиче се да ове супстанце замене безбеднијим алтернативама. Лица којима се издаје дозвола за супстанце које изазивају забринутост у ЕУ морају да развијају алтернативне супстанце или процесе и доставе план замене супстанце које изазивају забринутост мање опасном. Овај план састоји се и од плана истраживања и развоја безбеднијих алтернатива.

У REACH су такође дати начини коришћења за које се генерално неће захтевати издавање дозвола за коришћења у ЕУ, као што су нпр. биоциди и средства за заштиту биља јер се имало у виду да су ти начини коришћења већ покривени неким другим законима. Такође, за сваку појединачну супстанцу у Листи супстанци које изазивају забринутост могу се искључити одређени начини употребе за коју није потребно добити дозволу за коришћење јер је мали ризик при употреби те супстанце. Приликом прописивања тих специфичних изузетака такође се води рачуна да су они покривени другим прописима али овог пута прописима који се тичу заштите животне средине и безбедности и здравља на раду.

Дозвола за коришћење се издаје централизовано од стране Европске агенције за хемикалије, а не од државних органа земаља чланица ЕУ. Ни у овом случају не можемо да спроводимо поступак издавања дозвола из истог разлога као и код регистрације хемикалија. Међутим, да би припремили домаће произвођаче, увознике односно крајње кориснике за ову обавезу морамо потпуно да познајемо ланац снабдевања хемијским супстанцама које су на Листи супстанци које изазивају забринутост ЕУ. Из тог разлога овим законом преузета је ова ЕУ Листа и у вези са тим налаже се и од крајњих корисника да пројаве коришћење тих супстанци јер су произвођачи и увозници већ пријавили те супстанце кроз обавеза за израду инвентара. Ова обавеза се уводи да би се мапирали сви у ланцу снабдевања супстанци које изазивају забринутост. На тај начин ће се препознати привредни субјекти правовремено упознати са захтевним обавезама ауторизације из REACH.

Такође се због великог ризика за коришћење ових супстанци могу прописати и мере за смањење ризика и начин систематског праћења коришћења супстанце. На овај начин би се обезбедила контрола ризика од употребе ових супстанци.

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

Законом о хемикалијама („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 92/11 и 93/12) обезбеђена је усклађеност са одговарајућим прописима Европске уније.

Разматрање и усвајање Закона о изменама и допунама Закона о хемикалијама предвиђено је Националним програмом за усвајање правних тековина ЕУ (рок: јуни 2015- јуни 2016).

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права

Предлог закона о измени и допунама Закона о хемикалијама не утиче на степен усклађености Закона о хемикалијама („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 92/11 и 93/12) са одговарајућим прописима Европске уније, нити се њиме транспонује било који део права Европске уније, имајући у виду да се истим не врше суштинске измене, већ се измене односе на учешће привредних субјеката у финансирању система управљања хемикалијама што је у потпуности у надлежности држава чланица.

Такође, Предлогом закона се ближе разграничава надлежност инспекције за заштиту животне средине, санитарне и тржишне инспекције у области вршења инспекцијског надзора, као и плаћања такси за подношење захтева и њихово решавање у управном поступку који се води пред министарством надлежним за заштиту животне средине. Усклађеност са прописима ЕУ обезбеђена је самим Законом о хемикалијама („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 92/11 и 93/12).

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

- Уредба бр. 1907/2006/ЕЗ Европског парламента и Савета од 18. децембра 2006. године, CELEX 32006R1907, који се односи на регистрацију, евалуацију, ауторизацију и ограничења хемикалија (Службени гласник Л 36 од 5.2.2009. године) преведена је на српски језик.

- Директива бр. 67/548/ЕЕЗ, CELEX 31967L0548, о приближавању закона, уредби и административних одредби које се односе на класификацију, обележавање и паковање опасних супстанци (Службени гласник Л 196 од 16.8.1967, стране 1-98) преведена је на српски језик.

- Директива бр. 99/45/ЕЗ од 31. маја 1999. године, CELEX 31999L0045, о приближавању закона, уредби и административних одредби земаља чланица који се односе на класификацију, обележавање и паковање опасних препарата (Службени гласник Л 200 од 30.7.1999. године, стр. 1-68) преведена је на српски језик.

- Директива бр. 2004/42/ЕЗ, CELEX 32004L0042, о ограничењима емисије испарљивих органских једињења код употребе органских растварача у одређеним бојама и лаковима и производима за финалну обраду возила (Службени гласник Л 143 од 30.4.2004. године, стр. 87-96) преведена је на српски језик.

- Уредба бр. 304/2003/ ЕЕЗ, CELEX 32003R0304, о увозу и извозу опасних хемикалија (Службени гласник Л 63 од 6.3.2003. године) преведена је на српски језик.

- Уредба бр. 648/2004/ЕЗ, CELEX 32004R0648, о детергентима (Службени гласник Л 104 од 8.4.2004. године, стр. 1-35) преведена је на српски језик.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

-

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Консултант није учествовао у изради овог закона. Текст је припремљен у непосредној сарадњи са надлежним државним органима, укључујући и надлежне инспекције у области управљања хемикалијама.

У поступку израде Закона о хемикалијама остварена је сарадња са представницима (експертима) Шведске агенције за хемикалије и од њих су добијене препоруке шта из Правилника (ЕЗ) бр. 1907/2006 Европског парламента и Савета која се односе на регистрацију, евалуацију, ауторизацију и ограничења хемикалија треба транспоновати у Закона о хемикалијама.